

רפורמת המים והביוב: בשורה לצרכנים?

אין ברפורמה המוצעת של האוצר משום בשורה לצרכנים, לא בבחינת הזולת תעריפי המים ולא בבחינת שיפור השרותים. הסיבות לפניכם

אייל אקשטיין וירון נדם
14:32, 24.06.13

✉ המייל האדום | תגובה לכתבה | הדפסת כתבה

במסגרת התוכנית הכלכלית לשינים 2013-2014 מתכוון משרד האוצר לבצע רפורמות משמעותיות במשק המים והביוב. לדברי המשרד, לאישור הרפורמות תהיה השפעה ניכרת על משק המים ובעיקר על הזולת תעריפי המים ושיפור השרותים שיוספקו לציבור.

• באו להתעדכן ולהגיב בפייסבוק של כלכליסט

האם הרפורמות אכן יפחיתו משמעותית את תעריפי המים ויטיבו עם הצרכנים, כפי שסבור האוצר? להלן נבחן את עיקרי הרפורמה ואת השפעתה הצפויה על הצרכנים.

הגדלת תאגידי המים וצמצום מספרם

החלק המשמעותי ביותר ברפורמה הינה כוונת האוצר לצמצם באופן משמעותי את מספר תאגידי המים והביוב הפועלים כיום. זאת, במקום כ- 55 תאגידי הקיימים כיום. לדברי האוצר, פעולה זו תביא לחסכון של כ- 5% בתעריפי המים לצרכנים.

על פי הצעת האוצר, יופחת מספר התאגידים, כך שבסופו של התהליך יהיו 15 תאגידי אזוריים (או קצת יותר). זאת, במקום כ- 55 תאגידי הקיימים כיום. לדברי האוצר, פעולה זו תביא לחסכון של כ- 5% בתעריפי המים לצרכנים.

עמדת האוצר היא, כי בכל הקשור לתפעול משק המים והביוב, ישנו יתרון לגודל. כלומר, תאגיד אזורי "גדול", המשרת מספר רב של צרכנים וחולש על תשתיות נרחבות יהיה יותר יעיל מתאגיד "קטן", אשר האמצעים הכלכליים שעומדים לרשותו קטנים יותר.

מרכז השלטון המקומי מתנגד

מנגד, מרכז השלטון המקומי מתנגד לרפורמה, בטענה כי צמצום מספר התאגידים לא יביא בהכרח להזולת התעריפים ואף עשוי להרע את השירות לצרכנים.

לטענת השלטון המקומי, אין ממש בטענת האוצר לפיה ישנו יתרון מובהק לגודל התאגיד, שכן גם ארגון קטן, המנהל בצורה טובה יכול להיות יעיל ורווחי. בנוסף, לעמדתו, יצירת תאגידים אזוריים החולשים על מספר רב של תושבים תביא דווקא להרעה של השירותים הניתנים לצרכנים, שכן מוסד המטפל במספר רב יותר של תושבים עם מנגנון עובדים מצומצם, יתקשה לספק את השירותים לצרכן באותה רמה אותה מספק תאגיד מקומי.

ספק אם תהיה לרפורמה השפעה משמעותית

לדעתנו, קיים ספק רב האם הרפורמה המוצעת אכן תביא להפחתה משמעותית בתעריפי המים. עמדתו של האוצר מבוססת על ההנחה שיש יתרון לגודל של תאגיד אזורי אל מול תאגיד מקומי ועל כך שצמצום התאגידים יביא להפחתה בעלויות התפעול, אשר ישפיעו גם על עלות שירותי המים.

יציין כי העמדה שהובאה בדברי ההסבר לתכנית הכלכלית של האוצר נסמכה על עמדתה של רשות המים, אשר לא ברור על אילו נתונים היא התבססה.

יתרה מזאת, אף על פי עמדתו של האוצר, הזולת התעריף תעמוד לכל היותר על 5%. כלומר, צרכן המקבל כיום חיוב מים דו חודשי בסך של 500 שקל, יזכה ככל ויתממשו תכניות האוצר בהוזלה של 25 שקלים מהחיוב. לכל הדעות, לא ניתן לומר כי מדובר בהוזלה משמעותית של עלויות המים.

כמו כן, לא הובהר בדברי ההסבר להצעה כיצד צמצום מספר התאגידים והגדלתם ישפיעו על טיב השירותים שיוספקו לצרכנים.

לדעתנו, לא מן הנמנע, כי מעבר לתאגידים אזוריים, אשר ישאפו לצמצם את עלויות התפעול וכוח האדם, יביא דווקא להרעה של השירות לצרכן, אשר יאלץ להתמודד עם מוסד שברשותו כוח אדם מצומצם, המשרת מספר רב יותר של צרכנים.

לסיכום, לדעתנו אין ברפורמה המוצעת של האוצר משום בשורה לצרכנים, לא בבחינת הזולת תעריפי המים ולא בבחינת שיפור השרותים.